

MOL XIX-J-k 23. doboz (eredeti). Közli: Dokumentumok Magyarország nemzetközi kulturális kapcsolatainak történetéből 1945–48. Szerk.: Gönyei Antal. Budapest, 1988. 298.

¹ A következő év politikai eseményei, a hidegháború eszkalációja lehetetlenné tették Gyergyai tartós meghívatását, 1950-ben az ELTE professzorává nevezték ki.

443. A PÁRIZSI MAGYAR KÖVETSÉG SZÓBELI JEGYZÉKE A FRANCIA KÜLÜGYMINISZTERIUMHOZ

(Párizs, 1948. április 3.)

En présentant ses compliments empressés au Ministère des Affaires Etrangères, la Légation de Hongrie a l'honneur de Lui accuser réception de sa note GG/AL, en date du 27 mars 1948 au sujet de la Maison Hongroise à Paris. Cette Légation a l'honneur de remercier vivement le Ministère des Affaires Etrangères pour son intervention bienveillante dans cette affaire et a l'honneur de porter à Sa connaissance qu'elle n'a pas manqué de communiquer le contenu de la note précitée à la Maison Hongroise à Paris, en l'invitant en même temps à satisfaire aux demandes qui lui ont été adressées par la Préfecture de Police.

MOL XIX-J-30-a 22. doboz (fogalmazvány)

*

A magyar követség szívélyes üdvözetét fejezi ki a Külügyminisztériumnak, és tisztelettel nyugtázza GG/AL jelű, 1948. március 27-i keltezésű, a párizsi Magyar Házra vonatkozó jegyzékének vételét. A követségnek van szerencséje köszönetet mondani a Külügyminisztériumnak az ebben az ügyben való szíves közbenjárásáért, és tisztelettel hozza tudomására, hogy nem mulasztotta el a fent említett jegyzék tartalmát a párizsi Magyar Ház vezetésével közölni, egyidejűleg felkérve arra, hogy tegyen eleget a Rendőrprefektúra hozzá intézett felszólításának.

444. KÁROLYI MIHÁLY KHAYATT WADIHHOZ

(Párizs, 1948. április 3.)

Kedves Khayatt!

A február 12-i határozathoz mellékelte levelet, valamint március 17-i és 30-i leveleit megkaptam.

Mindenekelőtt tudomásul veszem március 17-i levelében benyújtott lemondását. Ez alkalommal hadd köszönjem meg Önnek eddigi fáradozásait. Valóban önfeláldozó és kötelességtudó munkát végzett.

Egyidejűleg arra kérem, szíveskedjék az ügyeket Schnitzler János úrnak átadni, hogy ezután ő irányítsa a vagyonfelügyelőséget. Természetesen a vagyonfelügyelőség végleges átszervezését csak akkor fogom foganatosítani, ha vagy én magam, vagy megbízottam, Havas Endre Budapestre jöhetünk. Egyébként lemondásáról értesítettem Vas Zoltán miniszter urat és Schnitzler Jánost is.

A tévesen ideirányított ládák szállításáért és biztosításáért 134 000 francia frankot fizettem ki. Miután Ön magára vállalta ennek az Ön hibájából felmerült költségnek kifizetését, kérem, hogy az ennek megfelelő 7500 forintot javamra lefizetni szíveskedjék.¹

Miután itt nekem nagyon kevés francia frank áll rendelkezésemre, szeretném természetesen, ha ezt a francia frankban kifizetett összeget ugyanilyen pénznemben kapnám meg. Ebben az ügyben írok Vas Zoltán miniszter úrnak és megkérem őt, hogy ezt tegye lehetővé. Önt pedig arra kérem, hogy még ezt az egy ügyet bonyolítsa le, és adjon be neemben egy kérvényt erre vonatkozólag. A számla másolatát mellékelem.

A mi közöttünk létrejött szerződés alapján a befolyt összegek után Önnek járó százalékot hivatali lelépésének napjáig, azaz a mai napig folyósítom.

Még egyszer köszönetet mondok ügyeim viteléért és kitűnő munkájáért, fogadja szíves üdvözlömetem.

Történeti Hivatal K 747 (egykorú másolat)

¹ Khayatt állítása szerint Károlyné kérésére 10 láda lakberendezési tárgyat, ezüstneműt és egyéb értéket küldött ki a párizsi követségre, ezt Károlyi végül túlzottnak találta, és nagy részét, úgy tűnik, visszaküldette.

445. A PÁRIZSI MAGYAR KÖVETSÉG SZÓBELI JEGYZÉKE A FRANCIA KÜLÜGYMINISZTERIUMHOZ

(Párizs, 1948. április 7.)

Légation de Hongrie 7 avril 1948

La Légation de Hongrie présente ses compliments empressés au Ministre des Affaires Etrangères et a l'honneur d'attirer Son Attention sur les faits ci-dessous exposés:

L'Union Démocratique des Hongrois de France a organisé, à l'occasion des fetes du Centenaire de 1848, un voyage collectif pour Budapest, avec la participation de voyageurs français et hongrois. L'organisation de ce voyage a été faite sous le contrôle le plus strict et le plus sévère de la Légation de Hongrie, qui a également contrôlé la liste des voyageurs, et ce d'autant plus qu'elle a délivré à cette occasion un passeport et un visa collectifs.

Le train collectif, à son retour, est arrivé le 1er Avril courant à 16 h. 05 en territoire français, à la station Saint-Louis. Ici, à la très grande surprise des voyageurs, un nombreux détachement de Gardes Mobiles entoura le train pour effectuer le contrôle des voyageurs, donnant l'impression qu'il s'agissait d'un train de criminels. Cette Légation comprend parfaitement que les autorités françaises sont en droit d'exercer un contrôle sévère de passeports et de douane; cependant le détachement sur les lieux d'un service d'alarme lui a paru incompréhensible, comme aussi les interrogatoires des plus poussés auxquels les voyageurs ont été soumis. En effet, il ne fut pas question en l'occurrence seulement d'un contrôle plus sévère de passeports et de douane, mais les voyageurs ont du répondre à un interrogatoire, comme seuls les services de la police peuvent en faire subir à la suite d'une mise en accusation régulière. Ces interrogatoires ne sont poursuivis 5 heures durant, - tous les voyageurs furent contraints à descendre du train et furent tenus sous la garde des forces armées tout ce temps. Les voyageurs ne furent meme pas autorisés à donner les soins indispensables à leurs enfants et quand ils purent remonter en Wagon, les fenêtres furent fermées, et l'on menaça les voyageurs de tirer s'ils essayaient d'ouvrir les fenêtres.

Si la Légation de Hongrie a favorisé le voyage collectif en question, c'est parce que ce voyage était appelé à développer et à entretenir l'amitié franco-hongroise dans le cadre du Centenaire de 1848. Cette Légation sait d'autre part que les voyageurs français,